

**Przedmiotowe zasady oceniania z GEOGRAFII obowiązujące
w II Liceum Ogólnokształcącym w Chojnicach**

1. Oceniamy:

- **Wiadomości**, których zakres wyznacza realizowany przez nauczyciela program nauczania. Za kluczowe dla przedmiotu geografia uznajemy wiadomości wynikające ze znajomości przewidzianych dla określonego etapu kształcenia zjawisk, wydarzeń i problemów politycznych, społecznych, gospodarczych, religijnych i kulturalnych z geografii fizycznej jak i ekonomicznej. Wymagana jest także znajomość mapy, pojęć i mechanizmów procesów geologicznych.
- **Umiejętności**, które szczegółowo określone zostały w różnych dokumentach oświatowych: Podstawie programowej, Informatorze maturalnym i wyliczone są w wymaganiach edukacyjnych dla każdej klasy.
- **Postawy**, przez które rozumiemy stopień zaangażowania ucznia w proces kształcenia.

2. Sprawdzamy wiedzę i umiejętności ucznia za pomocą:

Prac pisemnych zbudowanych z różnorodnych typów zadań (zadań wyboru wielokrotnego, z luką, na dobieranie, prawda-falsz, krótkiej i dłuższej odpowiedzi). Pytania nie mogą być przypadkowe, muszą wynikać z realizowanego programu nauczania. Uczeń informowany jest z odpowiednim wyprzedzeniem o terminie przeprowadzenia testu i materiale rzeczowym, na którym jest on oparty.

Zaliczamy do nich:

- **Pracę klasową**, czyli pracę pisemną obejmującą dużą partię materiału (najczęściej cały dział), zapowiedzianą z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem.
- **Sprawdziany wiadomości**, czyli prace obejmujące pewien fragment większego działu, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem.
- **Kartkówki**, które nie muszą być zapowiedziane i obejmują tylko trzy ostatnie tematy.

Prezentacji uczniowskich na wybrany przez ucznia temat, dotyczy uczniów chętnych wykonać takie zadanie.

Analiz, których wyniki dokumentowane są w dzienniku w postaci procentowego wyniku.

Zaliczamy do nich:

- **Tzw. maturki**, czyli prace powtórzeniowe pisane w klasach od drugiej do czwartej na poziomie rozszerzonym.
- **Tzw. BWN**, czyli badanie wyników nauczania na poziomie rozszerzonym pisane w klasie trzeciej.
- **Próbne matury** przeprowadzane w klasie czwartej na poziomie rozszerzonym (1 lub 2)

3. Oceniamy zaangażowanie w proces kształcenia obserwując:

- **Zaangażowany udział w lekcji**, przez który rozumiemy nie tylko aktywność przejawiającą się zgłaszaniem i udzielaniem odpowiedzi, ale także aktywne słuchanie, sporządzanie notatek, wykonywanie poleceń i uczestnictwo w pracach zespołów.
- **Gotowość do wykonywania zadań dodatkowych**, takich, które nauczyciel zleca jako nadobowiązkowe.

- **Udział w konkursach przedmiotowych i okołoprzedmiotowych, olimpiadach, przeglądach, projektach itp.**

4. Stosujemy następujące kryteria ocen cząstkowych:

Ocena	Praca klasowa / sprawdzian [%]	Kartkówka [%]
celująca	100	
bardzo dobry +	96 – 99	96 - 100
bardzo dobry	92 – 95	92 – 95
bardzo dobry -	86 – 91	86 – 91
dobry +	80 – 85	80 – 85
dobry	77 – 79	77 – 79
dobry -	71 – 76	71 – 76
dostateczny +	65 – 70	65 – 70
dostateczny	57 – 64	57 – 64
dostateczny -	51 – 56	51 – 56
dopuszczający +	45 – 50	45 – 50
dopuszczający	44	44
dopuszczający -	40 – 43	40 – 43
niedostateczny +	34 – 39	34 – 39
niedostateczny	>33	>33

5. Przestrzegamy systematyczności oceniania:

Ilość ocen, które uczeń powinien otrzymać w semestrze uzależniona jest od profilu oraz tygodniowego wymiaru godzin.

Każdy uczeń musi zdobyć przynajmniej o jedną ocenę więcej niż ma godzin w tygodniu.

Na początku semestru nauczyciel informuje uczniów o ilości, formie i przybliżonym terminie prac klasowych.

Uczeń nieobecny na zapowiedzianej pracy pisemnej musi ją napisać w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela.

Uczeń ma prawo do poprawy oceny z pracy klasowej lub sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania ocenionej pracy.

Obowiązkowej poprawie podlegają oceny niedostateczne z prac pisemnych typu maturalnego. O formie i terminie poprawy decyduje nauczyciel.

Poprawianie innych prac pozostaje w gestii nauczyciela przedmiotu, który ma obowiązek poinformować o przyjętym rozwiązaniu.

6. Ustalamy ocenę śródroczną i roczną:

Każda zdobyta przez ucznia ocena jest ważna. Tym niemniej ustalając ocenę, która jest podsumowaniem pracy, różnicujemy ich znaczenie.

Najważniejsze są oceny uzyskane za pracę, co do której nie mamy wątpliwości, że była pracą samodzielną. Oznacza to, że najwyższą rangę przypisujemy ocenom za prace klasowe (waga 6), sprawdziany (waga 3-5) i kartkówki (waga 2-4). Rangę niższą mają

prace pisemne z bieżącego materiału, które nie zawierają zadań maturalnych (waga 2) oraz np. oceny za pracę w zespołach (2-4) oraz ocena za zaangażowanie (waga 1-3).

7. Umożliwiamy podwyższenie oceny:

Uczeń ma prawo zgodnie ze Statutem Szkoły ubiegać się o podwyższenie oceny rocznej z zajęć edukacyjnych, jeżeli:

- uzyskane przez niego wyniki cząstkowe wskazują, że jego wiedza i umiejętności przekraczają wymagania oceny rocznej
- systematycznie uczestniczył w zajęciach, miał właściwy, zgodny z wytycznymi PZO stosunek do obowiązków, nie unikał prac pisemnych, terminowo wywiązywał się z nałożonych na niego zadań

Aby uzyskać ocenę wyższą, uczeń musi zaliczyć test z materiału nauczania właściwego dla okresu klasyfikacji.

Test ten zawiera:

- a) zadania otwarte i zamknięte w liczbie 5-10
- b) zadania związane z analizą mapy, danych statystycznych, wykresów czy tabel (polecenia wskazują konkretne obszary badawcze).

W razie uzyskania oceny niedostatecznej za 1 semestr uczeń ma obowiązek uzupełnienia braków w wiedzy i umiejętnościach w takim stopniu by uniknąć pogłębienia się problemu z nauką w 2 semestrze. W ciągu 7 dni od klasyfikacyjnej Rady Pedagogicznej, nauczyciel przekazuje uczniowi pisemny zakres materiału do uzupełnienia oraz wyznacza formę i termin uwzględniając różne uwarunkowania np. problemy zdrowotne, ilość uzyskanych śródrocznych ocen niedostatecznych przez konkretnego ucznia itp.

Ocenę uzyskana przez ucznia nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym w 2 semestrze w rubryce „zaliczenie 1 semestru” z wagą 0.

8. Ustalamy zasady zdawania egzaminów klasyfikacyjnych, sprawdzających i poprawkowych:

Szczegółowe zasady przeprowadzenia powyższych egzaminów reguluje Statut Szkoły w §46-48. Egzaminy te składają się z części pisemnej i ustnej.

- W części ustnej egzaminu uczeń losuje jeden z kilku przygotowanych zestawów. Każdy zestaw zawiera 3 pytania. Egzamin ustny trwa 40 minut (20 minut na przygotowanie i 20 minut na odpowiedź)
- Egzamin pisemny składa się z pytań zamkniętych i otwartych – typu maturalnego w przypadku poziomu rozszerzonego i zakresu materiału z poziomu podstawowego i trwa 60 minut.

Egzamin poprawkowy przeprowadza się z zakresu całego materiału zrealizowanego w danym roku szkolnym.

9. Zgodnie z zapisem WZO poszczególnym ocenom przypisuje się następujące wagi:

- Praca klasowa – 6
- Sprawdzian – 3-5
- Kartkówka – 2-4
- Praca w zespole – 2-4
- Ocena za zaangażowanie – 1-3

- Projekt edukacyjny – 3-6

10. W przypadku nauczania zdalnego: (jeśli wprowadzamy)

- a) ujednicamy wagę wszystkich prac, sprawdzianów i zadań – jak dla kartkówki
- b) premiuujemy aktywność na lekcjach on-line dodatkowymi ocenami, których waga wynosi 4

11. Ustalenia końcowe:

1. Uczniowie mają prawo wglądu do kontrolnych prac pisemnych. Prawo to mają również ich rodzice na wywiadówkach lub spotkaniach indywidualnych (w godz. pracy nauczyciela).
2. Uczeń zobowiązany jest posiadać podręcznik i zeszyt przedmiotowy.
3. Podczas lekcji uczeń zobowiązany jest do przestrzegania porządku, zasad kultury osobistej oraz kultury słowa.
4. Na lekcjach nie wolno używać telefonów komórkowych (również kalkulatora w telefonie). Telefon powinien być schowany i wyciszony.
5. Ściąganie z telefonu komórkowego lub innych urządzeń powoduje otrzymanie oceny niedostatecznej z danego sprawdzianu
6. Jeżeli sprawdzian został przeniesiony na prośbę uczniów na inny termin, musi być napisany bez względu na liczbę przypadających w tym dniu sprawdzianów

Załącznikiem do niniejszego PZO są wymagania edukacyjne oraz ustalenia dodatkowe dla uczniów ze specyficznymi deficytami.

Wymagania uwzględniają dostosowania podyktowane opiniami i orzeczeniami PPP.

WYMAGANIA EDUKACYJNE – GEOGRAFIA – LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

KRYTERIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	CELUJĄCY uczeń:	BARDZO DOBRY uczeń:	DOBRY uczeń:	DOSTATECZNY uczeń:	DOPUSZCZAJĄCY uczeń
Stopień opanowania wiadomości	biegle opanował wszystkie wiadomości z zakresu programu nauczania lub dodatkowo przyswoił wiadomości wykraczające poza zakres programu nauczania	opanował wszystkie wiadomości z zakresu programu nauczania	wykazuje niewielkie braki w opanowaniu materiału programowego	ma braki w opanowaniu wiedzy z zakresu programu nauczania	wykazuje braki z zakresu podstawowych wiadomości objętych programem nauczania
Rozumienie materiału nauczania	interpretuje zdobytą wiedzę w sposób samodzielny i oryginalny	samodzielnie interpretuje posiadane wiadomości	rozumie zdobytą wiedzę dzięki częściowej pomocy nauczyciela	rozumie zdobytą wiedzę dzięki pomocy nauczyciela	nie rozumie części materiału programowego
Stosowanie wiadomości	samodzielnie wykorzystuje zdobyte wiadomości w sytuacjach problemowych	samodzielnie stosuje nabyte wiadomości	stosuje zdobytą wiedzę przy niewielkiej pomocy nauczyciela	stosuje zdobytą wiedzę przy pomocy nauczyciela	stosuje zdobytą wiedzę przy wydatnej pomocy nauczyciela
Prezentacja zdobytej wiedzy	prezentuje wiedzę, posługując się precyzyjnym językiem i bogatym słownictwem	nie popełnia błędów językowych w swoich wypowiedziach	popełnia drobne usterki językowe w swoich wypowiedziach	popełnia błędy językowe podczas wypowiedzi	popełnia częste błędy językowe w swoich wypowiedziach
Trwałość zdobytej wiedzy	swobodnie operuje wiedzą pochodzącą z różnych źródeł	swobodnie operuje wiedzą z zakresu programu nauczania	w każdej sytuacji wykazuje się dobrą znajomością zdobytej wiedzy	przejawia braki w trwałym opanowaniu materiału programowego	w niewielkim stopniu utrwala zdobytą wiedzę

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH

UCZNIOWIE SŁABO SŁYSZĄCY

- zapewnić optymalne warunki do odbioru mowy w klasie szkolnej (najlepiej w pobliżu tablicy i lepiej słyszającym uchem w kierunku rówieśników),
- wydając polecenia – zwracać się twarzą ku uczniowi, patrzeć na nią – gdy mówi; pomoże to w odczytywaniu mowy z ust, powtórzyć w przypadku niezrozumienia,

UCZNIOWIE NIEDOWIDZĄCY

- zapewnić bardzo dobrą jakość w kserokopiach kart pracy wykorzystywanych do pracy z dzieckiem,
- dbać o zajmowanie przez ucznia miejsca w pierwszej ławce,
- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odblaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność)
- udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych ten sposób (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań)
- umożliwienie dziecku korzystania z nagrań
- częste zadawanie pytania: „co widzisz?” dla sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych
- rysunki na tablicy należy wykonywać na czystej powierzchni z użyciem białej lub żółtej kredy; kolorowej kredy należy unikać.
- przy demonstracji map, plansz i tablic z rysunkami, diagramami, schematami i tabelami nauczyciele powinni zwracać uwagę na ich czytelność dla uczniów słabowidzących, a mianowicie, czy są one odpowiedniej wielkości, narysowane odpowiedniej grubości liniami, z odpowiednim kontrastem barwnym i kontrastem w stosunku do tła, a także czy znajdują się w odpowiedniej odległości od nich

UCZNIOWIE Z DYSLEKSJĄ

UCZNIOWIE, U KTÓRYCH NALEŻY DOSTOSOWAĆ WYMAGANIA EDUKACYJNE UCZNIOWIE Z UPOŚLEDZENIEM W STOPNIU LEKKIM

- dbać o zajmowanie przez ucznia miejsca w pierwszej ławce,
- wydłużyć czas podczas sprawdzianów, testów i klasówek oraz przeznaczonego na przepisywanie z tablicy, wykonywania zadań wymagających pisania i czytania,
- zapewnić bardzo dobrą jakość w kserokopiach kart pracy wykorzystywanych do pracy z dzieckiem,
- podczas oceny prac pisemnych należy brać pod uwagę, że dziecko może nie mieścić liter w liniaturze, mogą być one niekształtne,
- należy ograniczać krytykowanie na rzecz jasnego wskazywania, jak należy wykonać zadanie,
- doceniać zarówno efekty ale i wysiłek dziecka w pokonywaniu trudności,
- motywować do nauki poprzez pozytywne wzmocnienia, docenienia wysiłku, aktywność dziecka, wkład pracy, zainteresowanie przedmiotem, systematyczność,
- pozostawać w ścisłym kontakcie z rodzicami,
- zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa, możliwości rozmowy z nauczycielem w każdej chwili, bliskiej więzi z prowadzącym zajęcia oraz kolegami, dobrego

- samopoczucia w grupie,
- stosowanie przejrzystych kryteriów oceniania oraz uczciwych ocen,
- powolne, systematyczne przechodzenie od zadań łatwiejszych do trudniejszych,
- pobudzanie motywacji i chęci do wysiłku poprzez stosowanie różnorodnych i ciekawych ćwiczeń,
- dostosowanie czasu trwania poszczególnych ćwiczeń do możliwości dziecka,
- stworzenie odpowiednich warunków oraz maksymalne wykorzystanie naturalnego potencjału dziecka do usprawniania zaburzonych funkcji,
- istotne jest zaakceptowanie przez nauczyciela ograniczeń takiego ucznia, nie wyśmiewanie,
- często mówić do dziecka ponieważ wymaga ono zachęcania do pracy, sprawdzanie czy wykonało te prace,
- wyznaczanie niezbyt odległych celów działania i określanie sposobów ich realizacji,
- systematyczne przyzwyczajanie dziecka do finalizowania każdego rozpoczętego zadania,
- stała kontrola i przypominanie o obowiązkach oraz pomoc w ich realizacji,
- mówić do dziecka jasno i wyraźnie, aby uniknąć nieporozumień,
- nie narażać dziecka na porażkę, stawiając go w trudnej sytuacji przerastającej jego możliwości,
- dostosować wymagania do indywidualnych potrzeb dziecka.

UCZNIOWIE Z ZESPOŁEM ASPERGERA

- dostosowanie do indywidualnych potrzeb ucznia miejsca nauki i procesu nauczania;
- eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych); dostosowanie metod i form pracy do indywidualnych potrzeb ucznia;
- stosowanie modelu edukacji opartego na doświadczeniu;
- popieranie informacji słownych tekstem pisanym albo obrazem, ilustracją, filmem;
- zwracanie się do dziecka bezpośrednio po imieniu, powtarzanie poleceń,
- sprawdzanie stopnia zrozumienia polecenia, czekanie aż rozpocznie pracę; używanie krótkich zdań i podawanie jasnych instrukcji;
- zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażen wieloznacznych, a także pojęć abstrakcyjnych,
- kreatywne wykorzystywanie zainteresowań ucznia;
- dbanie o pozytywną więź z dzieckiem, praca w oparciu o tzw. pozytywne wzmocnienia – pochwały, nagradzanie;
- wdrażanie i oczekiwanie od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole;
- pomoc w sytuacjach przeżywanego stresu poprzez przewidywanie, zapobieganie,
- wspieranie i umożliwianie kontaktów społecznych;
- indywidualizacja wymagań i ocen z poszczególnych przedmiotów.

Cele pracy:

- otoczyć wzmoczoną opieką wychowawczą,
- zwracanie uwagi na nawiązywanie poprawnych relacji rówieśniczych,
- motywowanie do rozwiązywania różnorodnych zadań o różnym stopniu trudności,
- minimalizowanie napięcia emocjonalnego,
- kształtowanie odpowiedniej postawy wobec obowiązków szkolnych i domowych,
- uczenie odpowiedzialności za własne postępowanie,
- motywowanie do systematycznej samodzielnej pracy poprzez pozytywne wzmocnienia,
- wskazywanie na rozwijające formy aktywności,

- pobudzanie, gdzie jest to tylko możliwe do rozsądnej współpracy i wzajemnej pomocy,
- stwarzanie atmosfery życzliwości, tolerancji, bezpieczeństwa, akceptacji,
- budowanie poczucia własnej wartości,
- zachęcanie do przeprowadzenia zadania od początku do końca,
- umotywowanie przestrzegania ustalonych zasad, samokontrola,
- wspieranie dziecka podczas niepowodzeń,
- pomoc dziecku w adaptacji w nowym środowisku oraz jego integracji w klasie,
- zachęcanie dziecka do aktywnego udziału w zajęciach, podejmowania różnych form aktywności,
- ukazanie mocnych stron dziecka,
- wzbudzenie radości i zadowolenia z własnej pracy i jej efektów,
- wyciszenie i relaksacja,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z problemami,
- stymulowanie procesów poznawczych- spostrzegawczość, uwaga, pamięć, myślenie.